

**DET KONGELIGE
KULTURDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortinget
Kontroll- og konstitusjonskomiteen
Stortinget
0023 OSLO

Deres ref

Vår ref
2012/01018

Dato
27.04.2012

Gjennomgang av tilskuddsforvaltningen for 2011 – svar på spørsmål om Språkåret 2013

Jeg viser til brev av 26. april 2012 der komiteen ber om en nærmere redegjørelse for arbeidet med Språkåret 2013 og departementets tildeling av midler til prosjektet.

Den direkte foranledningen for dette tiltaket er at det i 2013 er 200 år siden Ivar Aasen ble født og 100 år siden Det Norske Teatret ble åpnet. Nynorsk kultursentrum har arbeidet med planer for et 200-årsjubileum for Ivar Aasens fødsel siden 2002. Nynorsk kultursentrum er en ideell stiftelse med formål å fremme nynorsk skriftkultur og eier og driver også Ivar Aasen-tunet, et dokumentasjons- og museumssenter i Hovdebygda i Møre og Romdal, anlagt på gården der Ivar Aasen er født og oppvokst.

Overfor Stortinget er tanken om en jubileumsmarkering for Ivar Aasen i 2013 nevnt bl.a. i den kulturmeldingen regjeringen Bondevik II la fram i august 2003, jf. St.meld. nr. 48 (2002–2003). Her het det i kap. 12.7:

”I 2013 er det 200 år sidan Ivar Aasen vart fødd, og det tiåret som står att fram til dette jubileet, kan vera eit høveleg tidsperspektiv for eit meir systematisk arbeid med å styrkja den nynorske skriftkulturen. Eit slikt arbeid må skje over eit breitt felt, gjennom eit samspel mellom private og offentlege aktørar.”

I den tilhørende innstillingen fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, Innst. S. nr. 155 (2003–2004) s. 37, uttalte medlemmene fra Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet følgende:

”Desse medlemene meiner den nasjonale kulturpolitikken må ta eit særskilt omsyn til den nynorske skriftkulturen og står saman om framlegg som vil styrkje nynorsken fram mot 200-årsjubileet for Ivar Aasens fødsel i 2013.”

Saken er også omtalt i budsjettinnstillingen fra familie-, kultur- og

administrasjonskomiteen høsten 2006, jf. Budsjett-innst. S. nr. 2 (2006–2007). Her het det under komiteens merknader til kap. 328 post 70, under underoverskriften Nynorsk kultursentrum:

”Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener det er viktig at arbeidet med nynorsk språk, litteratur og kultur styrkes. Flertallet vil understreke språkets betydning for kultur og identitet, og vil påpeke at man frem mot 200-årsjubileet for Ivar Aasen i 2013 har et særskilt ansvar for å styrke arbeidet med nynorsk språk, litteratur og kultur. Nynorsk kultursentrum er sentralt i dette arbeidet.”

Denne komitemerknaden er gjengitt i regjeringens språkmelding fra 2008, jf. St.meld. nr. 35 (2007–2008), kap. 9.3.1.2. Det het her at departementet hadde merket seg uttalelsen og ville arbeide videre med saken. Departementet viste også til at det i 2013 ikke bare er 200 år siden Ivar Aasen ble født, men også 100 år siden Det Norske Teatret ble etablert.

Under arbeidet med å utvikle jubileumsplanene ble perspektivet utvidet slik at det etter hvert ble naturlig å omtale prosjektet som Språkåret 2013.

Et foreløpig forslag til strategi for Språkåret 2013 ble første gang skissert i budsjettsøknaden fra Nynorsk kultursentrum for 2009. Det var her det bl.a. ble tatt til orde for at jubileet for henholdsvis Ivar Aasen og Det Norske Teatret burde samordnes. Planene var videreutviklet i budsjettsøknaden for 2010 og i budsjettsøknaden for 2011 var den utmeislet i større detalj.

På dette grunnlag ble Nynorsk kultursentrum høsten 2010 tildelt et særskilt tilskudd på kr 700 000 til et utviklingsprosjekt for å legge til rette for et nasjonalt språkår i 2013 langs de hovedlinjer som var skissert i søknaden. Tildelingen ble dekket dels av den bevilgningen under kap. 326 post 78 som i budsjettet for 2010 var avsatt til oppfølging av språkmeldingen, dels av departementets disposisjonsbevilgning under kap. 320 post 79.

I tilskuddsbrevet ble det understreket at tilskuddet skulle forvaltes atskilt fra det ordinære driftstilskuddet til Nynorsk kultursentrum over kap. 328 post 70. Det het at Nynorsk kultursentrum i utgangspunktet skulle ha ansvaret for utviklingsprosjektet og forvaltningen av det tildelte tilskuddet, men det ble samtidig lagt til grunn at det ville inngå i prosjektet å etablere en organisatorisk ramme omkring tiltaket der også andre aktører medvirket.

Om formålet med Språkåret 2013 het det i tilskuddsbrevet:

”Språkåret skal ta utgangspunkt i at det i 2013 er 200 år sidan Ivar Aasen vart fødd og 100 år sidan Det Norske Teatret vart opna. Det bør vera eit overordna mål at Språkåret 2013 skal bidra til å skapa større språkleg sjølvkjensle blant nynorskbrukarar og større aksept og respekt for den språkdelte norske kulturen i alle lag av folket. Tiltaket bør likevel ha eit vidare siktemål enn det nynorske; det bør handla både om norsk språk generelt og om språk i Noreg. Dermed vil Språkåret 2013 få eit meir heilskapleg innhald, i tråd med perspektivet og rammene for den nye språkpolitikken som er skissert i språkmeldinga frå regjeringa. Dette betyr at Språkåret 2013 bør handla om både bokmål og nynorsk, teiknspråk, urfolksspråk, minoritetsspråk og innvandrarspråk. Det bør også vera eit mål å gje Språkåret eit internasjonalt tilsnitt og slik sjå den norske

språksituasjonen i eit større, samanliknande perspektiv. Formålet med utviklingsprosjektet er å greia ut føresetnadene for og innhaldet i Språkåret meir i detalj. Her må det vera eit viktig mål å få med også tunge aktørar utanfor dei nynorske miljøa som aktive medspelarar i den vidare planlegginga. Språkåret bør ha eit inkluderande siktemål, slik at det på lengre sikt kan bidra til meir kontakt og samarbeid mellom ulike miljø av språkbrukarar i Noreg.”

Tilskuddet på kr 578 000 i 2011 som det er vist til i komiteens brev, ble dekket av midler som var avsatt til oppfølging av språkmeldingen på kap. 326 post 78.

Budsjettproposisjonen for 2012 inneholder en omtale av språkåret 2013, jf. proposisjonen s. 121. Nynorsk kultursentrum la fram prosjektplan med prosjektbudsjett for departementet i månedsskiftet januar/februar i år. Det framgår her at arbeidet med planen har skjedd i regi av en særskilt prosjektleder som tiltrådte 1. juni 2011 og en egen styringsgruppe på ni medlemmer oppnevnt av styret i Nynorsk kultursentrum.

Det foreligger også søknad om midler til Språkåret i 2013. Departementet har senere hatt møte med Nynorsk kultursentrum med sikte på videre bearbeidelse av planer og budsjetter.

Nærmere informasjon om de foreløpige planene for Språkåret 2013 er tilgjengelig på nettstedet til Nynorsk kultursentrum under følgende nettsadresse:

www.aasentunet.no/default.asp?menu=4631

Med hilsen

Anniken Huitfeldt